

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Megjelenik hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZEKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁBAN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetések, nyílttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábas garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyílttér” rovatban
közlendő cikkekért soronként
10 kr. fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

A „Szekelyföld” című politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenkint jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hírlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátrálékban vannak, tiszteltettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

T. vidéki előfizetőink a lap szétküldésében előfordulható rendtelenségek s egyéb kellemetlenségek kikerülése céljából sziveskedjenek jövőre a postai utalványokat egyenesen kiadó-hivatalunkhoz Kézdi-Vásárhelyre címezni.

A „Szekelyföld” kiadó-hivatala.

A megváltó születése napján.

A keresztény világ nagy ünnepet ünnepel: a megváltó születése napját.

A kegyelet, a hit és a remény e gyüponájának: a karácsonynak, sugárvetése is vannak, melyeknek szétáradó fénye minden nemzet, minden ország fölött világít. Az egyes csak paránya az egésznek; egy nemzet csak egy része az emberiségnek; és ha a világegyetemnek megváltóra volt szüksége: tűnő és támadó nemzetek, haladó és hanyatló népek szintén várják vagy ünneplik a saját megváltójukat.

Az, a ki az emberiséget képes vala bűneiből, nyomasztó helyzetéből, erkölcsi tespedéséből kiemelni: az a megváltó a nagy mindenség megváltója. Áldott legyen, hogy született, áldott legyen, hogy meghalt értünk, és imádvá kerülünk le oltára előtt s lelkünk mélyéből dicsőítjük nevét.

De mikor szívünk halára fakadó érzelmeivel felemelkedik az elmerengő emlékezet szárnyán a csillagok régióiba, a végtelenség nagy birodalmába; mikor az ajk fohászra nyílik annak nagysága előtt, a ki értünk született, hogy értünk is megfeszítették: az a jussanak-e eszünkbe önkénytelenül azok is, a kik csak értünk születtek, csak értünk szenvedtek s csak értünk szenvedtenek!

Mert a magyar nemzetnek is voltak megváltói!

Ki tehet róla, hogy minden támadó Messiásunkat megkövezték, megtámadták a farizeusok és az írástudatlanok; ha elárulták s eladták a Judások; ha megfeszítették a Pilátusok? Ki tehet róla, ha megváltóknak közös sorsuk a vértanúság? Ki tehet róla, ha sohasem az az igazság, a mi a jog s a jog is kénytelen a durva erő előtt meghátrálni? Ki tehet róla, ha Hunyadi László, Zrínyi Péter, Wesselényi, Rákóczy és Kossuth sorsa is ugyanaz? Ki tehet róla, ha egy eszmén egy végzet átka nyugszik? Ki tehet róla, hogy ott, a hol megváltó tá-

mad, utána nő a „feszítsd meg”-et ordítók serege? S ki tehet róla, hogy a megváltók csak az igazság fegyverét villogtathatják, a mely csak akkor győz, a midőn a nyers erő már megfeszíté az eszmék bajnokát? Ki tehet róla, hogy joga van annak, a kinek ereje van? Ki tehet minderről?

Fussuk át nemzetünk történelmének lapjait s megtaláljuk a kérdésre a feleletet. Megtaláljuk ott a sötét lapok gyászos regéit: családí gyűlölségekről, az érdekhajhászat szította pártviszályokról, a lovagiasság gyöngeségéről s a gyöngeség lovagiatlanságáról, a haza sorsát fitymáló közönyről, az egyenetlenkedésről, a tétlen tespedésről, az összetartásról s a tettekreteklésről akkor, a mikor tenni nem lehet.

Oh, nagyon szomorú regék ezek! Szomorúak azért, mert megezáfolatlan valóságot tartalmaznak, s mert nagyon sokat jelentenek.

Az emberiség megváltójának születése ünnepén emlékezzünk meg a magyar nemzet megváltóiról is. S míg örömpereve zengi ajkunk: „Dicsőség mennyben az Istennek!” — fogadjuk meg, hogy azt a szabadságot, jogegyenlőséget, testvériséget, a melyet a magyar nemzet számára a magyar nemzet megváltói kivívtak, azt az önállóságot, függetlenséget, alkotmányosságot, melyet vérükkel megpecsételtek; azt a szellemi haladást, műveltséget s felvilágosodást, a melyre

lángeszűk oktatása, utbaigazítása képessé tőn: megvédjük, megtartjuk s tovább fejlesztjük.

Az emberiség megváltójának születése napján ígérjük meg, hogy ott, a hol a magyar társadalomról, a magyar államról van szó, nem ismerünk semmiféle érdeket; ígérjük meg, hogy a nemzetünk létét fenyegető vész pillanatában nem lesz közöttünk visszavonás; ígérjük meg, hogy megadva az Istennek, a mi az Istené, s a királynak, a mi a királyé, hazánk egy újabb jezedévet biztosítandó, hű apostolai leszünk nemzetünk megváltóinak ép úgy, mint az emberiség megváltójának!

E fogadást beváltva, ez ígéretet megtartva, béke leszen e földön az emberek között.

Halleluja!

Ugy legyen!

Brankovics György.

Uj főrendiházi tagok. Kisteleki Lévy Henrik magyar általános bizt. társulati elnököt és Mihajlovics Miklós nyugalmazott ítélőtáblai elnök főrendiházi tagokká neveztek ki. Az erre vonatkozó királyi kéziratok a hivatalos lap közelebbi számában jelentek meg.

A képviselőház pénzügyi bizottsága folyó hó 22-én állapította meg a költségvetésre vonatkozó általános jelentését. Tisza Kálmán miniszterelnök ez alkalommal a többi között azon kijelentést tette, hogy a dohánysempészet megakadályozására törvényhozási szigorú intézkedés fog tétetni. Továbbá ki-

A „Szekelyföld” tárczája.

Karácsonyeste.

Hozsánna néked! Harangok zognak. Hirdetik, hogy a szűz anya megváltót ada a földnek! A malasztteljes szívből ájtatos ajkakra tör az ige: „Megszületett a Fiu-Isten!” Hozsánna!

Karácsony van! Hidegtől megjéjesített hó ropog-recseg az itt-ott járók lábai alatt. A szél szédítő tánczát járja. Lesodorja a száraz galyokról a vastag zuzmarát s szét-szórja a hideg levegőben és a hold bágyadt fényében megtörve ezüst fátyolként tűnik fel. Az ereszek aljáról ökölnyi jégsapok hullanak csörömpölve a főléles hórétegre.

Künn minden csendes! Csak a harangok zugják: Halleluja! Hozsánna! Künn minden csendes, de annál zajosabb benn. A fehér abroszszal terített asztalon van a karácsonyfa tele csecebecsével. A kis Poldikának meg a Zsófikának hozta a „Krisztkindli”; de milyen okos is az a Krisztkindli! hogy meg tudta választani a mákos patkót Zsófikának, meg a kardot Poldikának. Hogy tudta, mi az eszményképük, az aranyos okos kis Krisztkindli!

Az anya gyöngéden férje vállára hajtja fejét s kar a karban, boldog mosolylyal ajkon, szemlélik a két kis taeskót, mint ug-rándoznak örömlükben.

— A mákos patkót, nekem hozta!
— Nekem meg kardot, paripát. Papácska, hát a Pistának semmit sem hozott a jó Krisztkindli?

— A Pistának?

Az apa arcáról eltűnt a boldog mosoly. Az anya gyöngéden vonja magához a redős homlokot és csókjaival halmozza.

A Pistának? Hol van az most. Ugy szereti apja, anyja! még is világgá ment, ott hagyta őket; miért? Mert apja egyszer megtalálta ütni. Hát nem azért apja-e! Apja, ki büntet, mert szeret, és szeret, ha büntet. De Pista makranczos fejével zokon vette a dolgot és szó nélkül világgá ment. Hat hónapja se gölya, se fecske hirt nem hozott róla.

Zsófika tovább fecseg.

— Mamuska kivel osztatja szét most a Krisztkindli patkókat? Nincs itt, a ki szokta: a Pista.

— Hallgass, picizka, Pista rossz, a Pistát nem szeretem.

S míg ajka azt mondja, „nem szeretem”: úgy szeretné azt a rossz gyereket karjaiba zárni, keblére szorítani, s csókjaival elhalmozni: hogy miért olyan rossz?

A kis Poldika az alatt a képes könyvek közül előkotor egy kis perselyt, kivesz belőle négy fehér pénzt, oda tartja apja elé.

— Most is küldjünk a kis Krisztuska által a szegényeknek, kik éheznek, fáznak. A Borcsa vigye el a templomba.

Az atya magához öleli a nemes szívű csemetét.

— Aranyom, még nem felejtetted el talvalyrol? Igen gyermekem, mikor legboldogabbak vagyunk, jussanak eszünkbe a szegények: fűtött szobánkban a didergő, telt asztal mellett az éhes, s jó ruhánkról a rongygyal fedett. Akkor szeretni fog a Krisztuska.

A Borcsa cseléd ez alatt feltárlja a mézes-mákos csuszát és töltött káposztát.

Valamennyien helyet foglalnak. Egy hely üresen maradt.

Megint loosog Zsófika.

— A Borcsa Pistikának is terített!

Az anya kérdőleg tekint régi hű cselédjére.

— Hej ki tudja? A Krisztkindli vendéget is hozhat mára.

Erre csengetés hallatszik. Betlehemesek! Betlehemesek. Örül a két gyermek. Betlehemesek, kik hirdetni járnak a dicsőséget, hogy az Istenfiu született.

A Betlehemesek bejönnek. A Poldika s Zsófika nem tudnak eltetni a kis jászol, az aranyos Krisztuska és bámuló bárányok nézésével, mit az a nagyszakállú pásztor a glóriás istállóban hóna alatt czipel.

Mikor a főpásztor hirdetni kezdi: „Maj született Jézuska, Jászolba, Jászolba”, akkor Poldika a pásztor kifordított bundájába csimpajkodik.

— Mindig ilyen szakállas volt magának? Maga épen úgy beszél, mint az én Pista bá-

tyám, a ki olyan rossz, hogy nem jön haza, pedig mennyit sir érte a mamácska, meg a papuska!

A Betlehemes kezében remeg a glóriás jászol, és zavartan folytatja versét: Hej! pásztorok siessünk, még az éjjel Betlehembe ér-hessünk.

— Fázik maga szakállas bácsi, hogy úgy reszket?

S csakugyan a szakállas bácsi úgy reszket, hogy kezéből kihull a glória.

Szemét zavartan hordozza körül, majd könnyekre fakadt. A könnyek felolvasztják a szakálltartó viaszt. A szakáll lehull s a bámuló szülők s ujjongó gyermekek előtt áll Pista.

— Pista!

— Szüleim, testvéreim! Krisztus nevében bocsánatot a megtért bárányak!

Se vége, se hossza nem volna a csókolózásnak, ha az öreg Borcsa nem zavarná őket.

— Ehe né! Mondtam, hogy vendéget hoz a Krisztkindli, csakhogy csöstül hull az áldás: Pista meg két pásztor.

Künn a harangok zognak, s hirdetik tovább, hogy megszületett Jézuska, ki meg-bocsátani tanít bennünket a tévedőkkel szemben. A boldog apa s megtért fia a haranggal zengik: Hozsánna, Halleluja!

Cs.

látásba helyezte a bélyegilleték-javaslat legközelebb leendő előterjesztését, a posta- és távirda-igazgatás egyesítését.

A főrendiház pénzügyi bizottságában Széchenyi Pál kereskedelmi miniszternek az a törvényjavaslata, a melyben a kereskedelmi palota építésénél előfordult költségek fedezésére 670,000 frtnyi póthitelt kér, nem kaphatott többséget. A bizottsági tagok közül 4-en szavaztak ellene s az elnök szavazatát is már beleszámítva, ugyanannyian mellette. Végre abban történt megállapodás, hogy az a vélemény tekintessék elfogadottnak, a melyhez az elnök csatlakozott. Csakis az elnöknek e kettős szavazata mentette meg a javaslatot a bukástól. A bizottság jelentésébe azonban bevételt Kautz Gyula indítványára az a megrovó megjegyzés, hogy az ilyen tulkiadások költségvetésnek határozatait nagyon is ingatagga teszik.

A népfölkelésről szóló törvény részben való végrehajtása végett a honvédelmi miniszter elrendelte, hogy az 1868-ban született ifjak, a kik 1887 re az első osztálybeli népfölkelés első korosztályát hépezik, azonnal összeírassanak. E végből tartoznak az anyakönyvvezető lelkészek az 1868-ban született férfienembeli egyénektől az anyakönyvi kivonatokat ezuttal kivételesen jövő évi január 15-ig az illető községi előjárásnak átadni. Az előjárások kötelesek ezen összeírást két példányban elkészíteni és az egyik példányt az illetékes honvédszállóalj-parancsnoksághoz ezuttal kivételesen jövő évi február 28-áig megküldeni.

Románia hadereje. Angelescu román hadügyminiszter a képviselőház illető szakosztályában a román halseregről a következő felvilágosításokat nyújtá: Az évi újonczutalék 28,000 ember, kik közül 11,000 a rendesen fegyverben levő sorkatonasághoz 17,000 pedig a koronkint fegyvergyakorlatra behívott dorobánczokhoz soroztatik. Mint-hogy az állandó hadseregben a szolgálati idő 3 év, a sereg létszáma 33,000 ember, a dorobánczoknál pedig a szolgálati idő 5 év s így a létszám 85,000 ember. A tartalékosokkal együtt Románia hadi ereje 150,000 ember, a kik ugy képzettség, mint fegyverzet tekintetében a kor színvonalán állanak.

Bukarestből távirják e hó 20-ról: A király elnökléte alatt tartott minisztertanács elhatározta, hogy a kamaráktól fegyverkezési czélakra nagyobb hitelt fog kérni. Dimitrescu ezredet Berlinbe küldték hadiszereket megrendelni. A besszarábiai határról jelentik, hogy az oroszok folyton mozgósítják a csapatokat. Itt nagyon tartanak a háborútól.

A bulgáriai események

Szofia, decz. 20. Tegnap óta a hangulat itt igen nyomott a bolgár küldöttségnek Berlinből érkezett kedvezőtlen jelentései miatt. A küldöttség ott olyan tanácsokat kapott, melyek a bolgár érdekek iránt jég hideg érzést tanácsadóra vallanak s az Oroszországnak teljes meghódolást látszanak sürgetni. A regenség attól tart, hogy a német politikának sikerül Ausztria-Magyarországot újból ingadoztatni és Oroszország iránt engedékenységre bírni.

Illetékes körökben tudni vélik, hogy Németország a maga tervét így formulázta: 1. A bécsi és berlini kormány a válságnak gyors véget vetendő azonos jegyzékkel sürgetni fogja a bolgár regenség rögtöní vizszálepését. 2. Beleegyeznek, hogy Bolgárországba orosz tiszték mehessenek. 3. Elfogadja Oroszország jelöltjét a bolgár trónon.

A bécsi kormány az azonos jegyzéket s a mingréliai herceget már — hír szerint — elfogadhatónak nyilvánítja, egyelőre csupán az orosz tiszték ellen emelt kifogást. Ennek dacára bolgár körökben a Koburg herceg jelöltségét osztrák-magyar részről teljesen elejtettnek tekintik.

Szofia, decz. 20. Somov ma bucszott el az itteni orosz gyarmattól s fenyegető beszédet tartott, mondván, hogy a tavasszal megszálló sereg élén fog visszatérni. Elutazása előtt átadta Somov az

orosz agitáció pénztárát Makelonszky rusz-szofil érzelmű ügyvédnek. A papirpénzzel megtömött nagy táskát két ezüst rubellel tele zsákkal az ügyvéd arany paszomántos orosz kavaszok fedezete alatt vitte szálására.

Az egész városban egyébről sem beszélnek, mint a Gadban basa ellen emelt pikáns vádakról. Jegyzékben panaszkodik a bolgár kormány ellene, hogy bizalmas viszonyban áll a Zankov-párttal, s meghitt összejevelei vannak Karavelovné asszonnyal, természetesen a legfontosabb politikai kérdésekben. E konferenciákban e hölgyet sem állapota, sem azóta bekövetkezett lebetegedése sem akadályozta.

Páris, decz. 20. A „Republique Française” nek azt jelentik Konstantinápolyból, hogy Oroszország biztos tudomására jutott annak, hogy Koburg herceg jelöltségének eszméjét Andrassy Gyula gróf adta a bolgár küldöttségnek. Minthogy Oroszországban még mindig nagy befolyást tulajdonítanak Andrassynek az osztrák-magyar kormányra, ez a fölfedezés csak nagyobbá tette a feszültséget Ausztria-Magyarország és Oroszország között.

Szofia, decz. 21. A bolgár küldöttség ide azt jelentette, hogy Bismarck Herbert gróf azt tanácsolta neki, hogy fogadja el a mingréliai herceg jelöltségét. A császár nem ajánlana, ha nem volna méltó a bolgár trónra. A berlini beszélgetés eredménye itt nagy lehagoltságot keltett.

A biztosítási politikáról.

Kötelességünknek tartjuk gazdaközönségünk érdekében tért nyitni annak a fontos és fölötté érdekes fölolvásának, melyet Fenyvessy Adolf ismert közgazdasági publicista s országgyűlési gyorsírófőnök tartott a napokban a budapesti gazdakörben a biztosítási politikáról. Fölolvásó éles kritikát gyakorolt az első magyar általános biztosító-társaság által tervezett jégkárbiztosító-szövetkezet ellen. A gazdakör elnöke Somssich Pál, ki egyszersmind az általános biztosító-társaság elnöke, foglalta el az elnöki széket a fölolvásás alatt, melynek végén közte és fölolvásó közt éles szóváltás támadt, a minek folytatását most már közgazdászaink izgatottan várják. A fölolvásott értekezés főbb vonásai a következők:

Nálunk egy idő óta a szövetkezeti eszmét a mezőgazdasági hitel terén akarják gyümölcsöztetni; a biztosítás mezején a kölcsönös-ség csak a vasuti vállalatok szövetkezeténél mutat föl jó eredményt.

Most az első magyar általános biztosító-társaság karolja föl a jégkára néve a szövetkezeti eszmét és arra törekszik, hogy a jégkár ellen biztosító gazdákat az ő vezetése alatt csoportosítsa, de nem az igazi szövetkezeti alapon, a kár repartíciója mellett, hanem csak úgy, mint a részvénytársaságoknál, a díjak fejében.

Ez a terv, a mikor közzététetett, nagy meglepetést okozott s önkénytelenül is felmerült az a kérdés, hogy ennek megvalósítása esetében a társulat — miként fennem hirdeti — áldozatot hoz-e s a tervezett jégkár-biztosító szövetéségből lesz-e haszna a gazdaközönségnek?

Értekező nézete szerint az első kérdésre nyerhető felelet azért fontos a gazdaközönségre nézve, mert ha a társulat nem hoz áldozatot s ha nem ad föl nyereséget, akkor közel az a feltevés, hogy vesztesége volt, melyet jövőre a gazdaközönségre igyekszik áthárítani.

A társaság az igazgatóság emlékirata szerint 26 évi fönállása óta a jégüzletben bevett 24.886,986 frt díjat; jégkárokért kifizetett 18.950,211 frtot; a szerzési jutalékot s egyéb költségeket 15%-kal számítva, marad az egész időre 2.203,727 frt nyereség, a mi átlag évi 81,000 frt nyereséget tenna. A 27 üzleti év közül 18 nyereséggel, 9 pedig veszteséggel záródott. Ezen állással szemben beavatott szakemberek a sajtóban azt vitatták, hogy a jégüzlet végeredményében veszteséggel járt s hogy 1880—85-ig, hat évi ciklusban, a jégbiztosítási bevétel 9.416,220, a kiadás pedig 10.004,226 frt, minél fogva a

veszteség 588,006 frt. Ehhez azonban még hozzáveendő azon, ezen összegnek mintegy 40%-ára tehető veszteség is, melyet a viszontbiztosító társaságok szenvedtek, úgy, hogy az összes veszteség 800,000 frtra bátran tehető.

Ezen adatokból tehát világos, hogy a társulat, ha ezt az üzletet a maga számlájára akarja ezentul vinni, kénytelen a díjakat fölemelni, a mi lehetetlen, mert az idén lejár a társaságok közti kartell.

Feltűnő, hogy miért épen a jég-s miért nem a tűzkár elleni biztosítással kezd meg az ált. magyar biztosító-társaság a szövetésbe való csoportosítást, mert a történet folyama azt mutatja, hogy a tűzkár ellen kölcsönösen biztosító közhatósági s magánintézetek sokkal előbb kifejlődtek, s hogy ezeket követték részben, hozzájuk illeszkedve, a jégbiztosító szövetkezetek. Az igazgatóság a választmányhoz intézett előterjesztésében azt mondja, hogy a tűzkárbiztosítás szövetkezeti alapra fektetésének is eljön az ideje, de sürgősebb a jégkára reform, mert a díjak magasak, holott a tűzkárbiztosítási díjak sohasem lehetnek eléggé alacsonyak. Sok millió díj fizetettik gazdasági objectumok, tűzkár elleni biztosításért, s ha a válsággal küzdő gazdaközönség java fekszik csakugyan az első magyar ált. bizt. társaság szívében és ha a termelési költségek mérséklését, melyhez a biztosítási díjak is számítandók, csakugyan előmozdítani akarja: ám terjeszse ki a reformot a tűzkárbiztosításra is, vagy kezdje ezen üzleti ágon. De nem teszi ezt, mert a tűzbiztosítás nyereséges üzlet, ezt megtartja magának, a jégbiztosítás rossz üzlet, ezt átengedi a szövetségnek.

Felölete a fölvetett kérdésre az, hogy jobban jár a gazdaközönség, ha addig, a míg önrendelkező szövetkezetek létesülhetnek, nem köti meg magát 12 éves hagnya szabadon működni a társaságok versenyét.

Tanulmány a felekezeti nélküli iskolákról.*

Csik 1886. decz. 1.

(Folytatás.)

Ma maró gunyjának nyilait épen ő szórja ránk elkésvé majnoló eszeveszettségünkért és a kétszínűsködöt játszó gyáva hóbortjainkért. Párisban „czigányok” és „betyárok”-nak neveznek azért, mert a külföldi modern kultur-szellemet majnolva utánozzuk.

Ezeket azonban nem annak kedvéért irom, ki azt mondaná, hogy „ugyis borsót hánynak a falra”, hanem azoknak, kik „habent auris audiendi”, hogy hallják és „passunt capere”, hogy fogják fel.

És most tovább mehetünk ezek után tételünk igazolására újabb idézetek felhozásában.

De ne, egy tappot se! Most hozza a posta. Épen ad rem van. A „Székelyföld” idei 94-ik számának „Közönség köréből” rovatában Dixi ur, méltatva a „Közművelődés” idei 47-ik számában megjelent, Csik-Szeredát, annak iskoláját és kisedővódáját érdeklő cikket, azt kérdi: „Mire jó azon kicsinyes felekezeti feltékenykedés?” Erre lesz néhány szavam.

Azonban nehogy azon gyanuba essem, hogy én ez alkalommal Dixi urat dicséreteknél egyébbel halmoznam el, vagy a városi iskolaszéknek a tanítónői állomás mikénti betöltésénél a körülményekhez képest történt eljárása ellen szót emelnék; hanem megjegyzem, hogy mindezekről eltekintve, legfőleg csak az alkalomból szólva, tárgyalagos maradok.

Sőt kijelentem, hogy Dixi ur nagy dícséretre méltó dolgot művelt, hogy ama levél lényegét értésőkre adta az érdekelteknek s alkalmat nyújtott arra, hogy lássa őket a világ, lássák ők is magukat a világ előtt s hallják, mit mond róluk a világ. (?) Nagy Krisztina kisasszony óvónő állapotának magyarázatát adják Jules Simon fent idézett

*) Közzöljük ezen cikket, de mindenben nem értünk egyet az írással.

szavai. Itt vagy az óvónő vallási meggyőződése, vagy a kath. gyermekeknek a kath. egyház imái és hitalapelvei tanítása fuesba megy. Nemo dat, quod non habet. Vagy no! Pfui! Ki merészelja XIX-ik században — keresztény vallás-erkölcsiségen alapuló — közművelődésre gondolni a kisedővódákban kálmista vezetők nélkül? Ezek ma már csak Zulukafferiaiba való dolgok?

No persze, kiknek „felsőbb ajánlatra” onnan felülről Budapestről jó, sőt „jeles, kitűnő, legkitűnőbb” egy zsidó vagy zulu-kafferiai óvónő is.

Hát egy köztisztelő- és becsülésben álló szegény uri kath. nő*) nem akadt? Pardon! kalapot a modern paedagogia és modern erkölcsök előtt! Nekünk idegen, külföldi portéka kell. Hogyne? Csikba! . . .

De — a dologra térve — mire jó azon kicsinyes felekezeti feltékenykedés?

Jó; mindjárt legelőször is szóljunk erről. A kik még nem tudják, tanulják meg, hogy itt és más ügyben is kicsinyes felekezeti feltékenykedésről szó nem lehet katolikus részről és szempontból; legfőleg a meg gondolatlan tájékozatlanság ély kifejezésekkel. És pedig azért, mert a katholicizmus nem felekezet**), hanem minden időről minden időre, népek- és nemzetekre kiterjedő, Istentől az egész világon az örök és változhatlan hitelvek és mennyei igazságok hirdetésére hatalommal, a szentség és egység jellegével ellátott oly intézmény, a mely minden felekezeten felül, minden politikai pártokon és árnyakon kívül két ezredév millió meg millió irányu harcrai és zivatari fölött diadalmaskodva, mint világ-egyház, áll és állani fog s a pokol — annál kevésbé a mai liberalismus és új pogányság — hatalma sem vesz rajta diadalt a világ végéig.

Itt tehát nem „kicsinyes felekezeti feltékenykedés”-ről, hanem csalhatatlan mennyei örök igazságokról, változhatlan örök igazságok feladásáról, azaz elárulásáról, van szó „felsőbb ajánlat”-ra, muló emberi érdekek tekintetéből, csupa liberalismusból, mi annyit tesz, hogy Isten és örök elveinek megvetésével készek vagyunk a liberalismus arany horjuja előtt térdre borulni s a szemtelen feltalokodást amazok árán mint kigyót keblünkben nevelni és ápolni. Ilyeneket csak a türelmes katholicizmus lát és látott, önfiai éjtven rajta a keserves rugásokat. Én csak kételkedni tudnék még egy oly kath. óvónő katholicizmusán is, ki — bár „felsőbb ajánlatra” — vállalkozni merne egy nem kath. intézetnek a felekezet hitelvei szerint megfelelő vezetésére, habár tudjuk, hogy a mi a felekezetek hit- és vallás-erkölcsiben jó van, mindazt a kath. egyháztól vették át. S így egy jól nevelt kath. egyén mindig képesítve lehet egy felekezeti intézet vezetésére. De viszont ez nem állván, annál kivívóbb a vállalkozás merészsége, és annál szánandóbbak azon, tán már névleges katolikusok, kik a kath. egyház által hirdetett két ezredéven át a világot fentartó vallás-erkölcsiség mellett bizonyos modern erkölcsöket dédelgetnek és azt hiszik, hogy kereszt és evangelium nélkül is lehet a világot reformálni. S ez állna viszonyítva a felekezetek hiveiről is.

Vagy már vallás nélkül is van erkölcsi-ség? Ezt csak azok hiszik, kik maguk is vallástalanok, de azért fáznak a gondolatától, hogy erkölcsteleneknek is tartassanak.

Sokan nagyon apprehendálnak azért, hogy a kath. egyház magát tekintí a valódi erkölcs egyedüli hű öröknek. Ezen igényét főké a felekezeti liberalismus, türelmesség és szabad gondolkodós martyrijai sehogy sem tudják megbocsátani; pedig az egyház csak azt teszi, a mit a modern tudós urak, a rövid életű, változandóság-jellegű bíró s még a politikai eseményektől is függő felekezetek, a mennyiben ők t. i. az erkölcs elveire nézve csalhatatlanságot vindikálnak maguknak.

Vagy hol van ezer közül egy eset arra,

*) Ez nem képsítés.

Szerk.

**) Iskoláról volt szó s így vagy felekezeti, vagy felekezetenküli, akár katolikus, akár protestáns vagy zsidó iskoláról legyen szó.

Szerk.

hogytisztán protestáns intézethez — bár felsőbb ajánlatra — kath. egyén állítottat volna be épen óvodába vezetőül?

(Vége következik.)

Ebháti.

Az unitáriusok válpőreiei.

Az unitáriusok válpőreinek ügyében a kir. kuria plenuma fontos döntvényt hozott. A döntvény szövegezésére kiküldött bizottság azt következőleg állapította meg.

„Tekintve, hogy az Erdélyben bevett unitárius vallás az 1848. XX. t.-cz. által Magyarországon is törvényesen bevett vallásnak nyilvánított; tekintve, hogy az 1868. XLIII. t.-cz. 14. §-a Erdély mindazon törvényeit, melyek az erdélyi területen és a korábban u. m. magyarországi részekben a bevett vallásfelekezetek, egyházak és egyházi hatóságok vallásgyakorlatát és önkormányzati szabadságát, jogegyenlőségét, egymás közti viszonyát és hatáskörét biztosítják, fentartja; tekintve, hogy a vegyes házassági válpőörökről intézkedő 1868. évi XLIII. t.-cz. 2. §-a a kötélek érvényességének kérdésében az egyházi bíróságok hatáskörét általában és név szerint az unitáriusokra nézve is fentartván, kivételt csak a két evangélikus hitfelekezet magyarországi hiveire nézve tesz; tekintve, hogy az 1868. LIV. t.-cz. 22. §-a a házassági, illetve a vegyes házassági pereket a keresztyén vallásfelekezeteknek és ezek közt névszerint az unitáriusoknak is fennálló egyházi hatáskörébe utalja; tekintve, hogy az unitárius hitfelekezetiük, úgy a magyarországiak, kik az 1868. LIII. t.-cz. 20. §-ánál fogva valamely, a magyar állam területén belül létező egyházköztség tagjává lenni tartoznak, valamint az erdélyiek is, a magyar szent korona alá tartozó egész államterületre megváltott, és ily minőségben legfelsőbb helyen megerősített püspökkel, mint egyházfővel, egy egységes egyházi szervezet kötelékében állanak; tekintve, hogy az unitárius vallásfelekezetnek az ország erdélyi területén korábban fennálló s most az ország egyéb részeiben lakó unitáriusokra nézve is nevezett egyházi bíróságai vannak; tekintve, hogy ezekből kifolyólag az 1868. XLIV. t.-cz. 36. §-ának rendelkezése, hogy a mennyiben a mindkét felekezeti evangélikus és unitáriusok egyházi bíróságai rendezve nem volnának, azok válpőreiei világi bíróságok hatáskörébe tartoznak, az unitáriusokra nézve alkalmazást nem nyerhet, minthogy az idézett törvényszakasz végbekezdése is az ily válpőörökben követendő eljárásra nézve csak a mindkét felekezeti (magyarországi) evangélikusokat illetőleg tartalmaz intézkedést: mindezek alapján a m. kir. Kuria polgári és büntető tanácsainak teljes ülése, vonatkozólag a 3836—1883. esetre és egyezően a fennállott kir. semmitőszék 25,157—1878. és a kir. Kuria 6593—1885. sz. és több hasonló határozataira, kimondja, hogy Magyarországi erdélyi területén fennálló unitárius egyházi bíróságok hatáskörébe házassági válpőreiekben kiterjed az ország egyéb részeiben lakó unitáriusokra is.

Különlélek.

— Jelen számunk a szent ünnepek miatt egy nappal korábban jelenik meg. T. olvasóinknak boldog ünneplést kívánunk!

— Csikszentkirályi Sándor Kálmán marosvásárhelyi kir. ítélőtábla fogalmazó a kézdivásárhelyi kir. törvényszékhez bírónak neveztetett ki. Törvényszékünk egy kitünő bírót s társadalmunk egy lelkes, buzgó tagot nyert benne. Öszintén gratulálunk!

— Háromszék megye törvényhatósági bizottsága folyó hó 29-én érdekes tárgysorozattal közgyűlést tart.

— Időjárásunk. Még a legöregebb emberek is alig emlékeznek olyan időjárásra, mint a mostani. A hőmérő napok óta alig ereszkedik a fagypontra. Olykor-olykor hó helyett eső esik; az utczákat, utakat feneketlen sár borítja. Ugy látszik, mégis csak fekete karácsonyt érünk.

— Mulatság. A kézdivásárhelyi jótékony nőegylet 28-ki estélye renkívül fényesnek

ígérkezik. A város és vidék összes intelligenciája készül részt venni. A buzgó, ernyedetlen házasszonyok mindent elkövetnek, hogy e nagyszabású mulatság a kultur-egylethez méltó legyen. Az előzmények után ítélve, egyike lesz a legszebb és legkedélyesebb mulatságoknak, miket a nőegylet valaha rendezett.

— Mondel báró, ő Felsége hadsegéde, meghalt. Mondel 1874. óta volt hadsegéde ő Felségének s mindenkor teljes bizalmát bírta az uralkodónak. Utódjául Popp Leonidás bárót és Beck báró vezérkari főnököt emlígetik.

— Tűz. Mult szerdán este 7 órakor ismét megszólaltak Kézdi-Vásárhelyt a vészhangok, tüzet jelentvén. A város déli részén ütött ki a tűz; a P. M. csüre gyuladt meg. Minthogy az égő épület a város végén feküdt, az északra jövő légáramlat mellett nagyobb veszélytől nem lehetett tartani, s mégis alig néhány perc múlva a H. L. távolabb fekvő csüre is meggyult. Alaposan lehet következtetni, hogy ez a csüre is belülről lett felgyújtva, tehát a gonosz kéz egyszerre két épületet gyújtott fel. A megjelent önkéntes tűzoltóknak sikerült a tüzet gyorsan lokalizálni s így a meggyújtott két csürről kívül több nem esett a lángok martalékává.

— A Székely-egylet vasárnap Hajós János min. tanácsos elnöke alatt Budapesten a képviselőház tanácstermében ülést tartott, a melyen a Maros-Vásárhelyen létesített Székely-múzeum alapszabályait tárgyalták s az e célra kiküldött albizottság tervezetét csekély változással elfogadták. E tervezet szerint a múzeumot két bizottság igazgatná, ugymint a székely-egylet tisztviselőiből és választandó bizottsági tagokból álló felügyelő bizottság a fővárosban és egy helyi bizottság a múzeum helyén Maros-Vásárhelyen. A marosvásárhelyi helyi bizottságot az egyesület három választmányi tagja, az elnök, titkár s jegyző, ezeken kívül a megye alispánja, Maros-Vásárhely közönségének három megbízottja s az érdekelt iparosok három küldöttje fogja képezni. A helyi bizottság a múzeumi teendők s adminisztráció iránt saját kebelében intézkedik, a múzeum jókárban tartásáról, növekedéséről gondoskodik, de intézkedéseit jóváhagyás végett a felügyelő bizottság elé terjeszti.

— Hétfalu háromszázéves birtokjogi pereskedésében — mint halljuk — Bedő országos főerdőmester közreműködésével békés kiengedezés történt, melyet már öt község jóváhagyott.

— Borzasztó szerelmi dráma történt folyó hó 21-én Budapesten. Stern Samu 69-ik ezredbeli káplár délelőtt 11 órakor a kerepesi úton levő „Orient“ szállóban forgópisztollyal kétszer lőtt kedvesére, Weiss Bertára, kivel elhatározta, hogy együtt halnak meg. A lövések nem okozták a leány halálát; erre Weiss Berta fel a k a s z t o t t a magát, Stern pedig forgópisztollyal mellbe lötte magát és meghalt.

— Wertán Gyula halála alkalmából a kézdivásárhelyi kereskedő-íffuság is csatlakozott a nagyszámú [résztvevők] s igen szépen adott kifejezést a korán elhunyt pályatárs halála feletti fájdalomnak. Vasárnap testületileg jelent meg a halottas háznál, hol Fejér János röviden tolmácsolván az iffuság fájdalmát a mélyen sujtott család előtt, diszes koszorút nyújtott át. Koszorúkat tettek még az elhunynak ravatalára: édes anyja; testvérei: Venczel, Tini, Rebi, Mihály; továbbá: Császár Lukács, Fejér Lukács, ifj. Dávid István és a személyzet. A temetés alkalmával, mely másnap hétfőn ment végbe nagy részvét mellett, szintén testületileg jelent meg az iffuság, melynek kebeléből 24-en a fáklyákat vitték. A sírnál az iffuság nevében Fejér János mondott gyászbeszédet, melyet felkérés folytán itt közlünk:

„Ime, t. szomoru gyülekezet, csak az imént tapasztaltuk, hogy az élet egy rövidke kis kanyarulat e sirkertig, hol mindnyájunknak örökké tartó világa van... Elhangzott már a gyászinduló, kialsadtak a szomoruan égő fáklyák, és kialudt egy tiszta, szép lelkével fényesen égő, szeretett, kedves családját, barátait köré megvilágító ifjú rövid élete. Itt állunk, e néma sarkamara előtt, hogy sötét fslai közé helyezzünk egy feledhetlen jó pályatársat, egy önzetlen, igaz, jó barátot. De hol is kezdjem? Drága halottunk! mit

mondjak s minő kifejezést használjak, hogy azon érzést, mely mindnyájunk kebelét egyszerre átfutotta korán elhunytod fölött s az által okozott mély fájdalomnak tolmácsolhassam?! Alig találok szavakat, melyekkel veszteségünk nagy voltát kifejezni tudjam. Hisz te oly jó voltál nekünk, oly igazán jó valál családodnak, igazságszerető testvéreidhez úgy, mint barátaidhoz, oly egyaránt szeretted kartársaidat s oly igazán becsült és tisztelt pályatársaid mindenike, hogy csak most, midőn már nem vagy többé, érezzük és fogjuk fel, mit veszítettünk benned; de azt elmondanom lehetetlen, nem is akarom én e helyen példás érdemeid hosszú sorát fölhozni, mert erre gyenge, képtelen volnék. De hogy megmérhetlen nagy irt hagyta az iffuság körében, az látható és érezhető szomoru tény, mert te jószág békítő angyalként ölelted át nem egyszer minden ügyebajában iffuságunkat. Sajnál téged nemcsak a város, de ennek messze vidéke is, ismerőseid, barátaid s tisztelőid sokasága. De végre is Isten végzésében senki sem változtathat; ő akarta, hogy így legyen; ő magához kívánt, hol egykor az igaz, szent feltámadásban egyesülendünk, s így nincs számunkra más vigasztalás, csupán a boldog viszontlátás reménye s azon tudata tieidnek, hogy emléked élni fog közöttünk soká, igen soká! Eljövünk tehát mi is, pályatársaid, a kereskedő iffuság, itt állunk koporsód előtt, hogy még egyszer és utoljára mondjunk egy végső Isten hozzád-ot. S most aludjál csendesen! Béke veled! Isten hozzád! Isten veled!“

— Uj vallásfelekezet. Pottschachból írják:

Rohrbachban új baptista-felekezet alakult, melynek eddig már 50 tagja van, kiknek legnagyobb része a terintzi vaskohó munkása. A hatóság az ottani polgármestert felhívta, hogy az új felekezetet ne háborgassa, de ügyeljen arra, hogy iskolakötelek gyermekek ne legyen jelen az isteni tiszteleteknél. A rohrbachi vidék parasztjai babonás dolgokat mészelnék a baptistákról. Így többek között azt mondják, hogy ha valaki kilép a felekezetből, akkor annak arczképét felakasztják, kereszttülvölik és ugyanakkor az elpártolt baptista is golyótól találva, halva rogy a földre.

— Megjelent Mehner Vilmos budapesti könyvtárszkiadásában Vas Gereben összes műveiből a 27—30. füzet is. E füzetekben a népszerű írónak „A nemzet napszámossai“ című regénye kezdődik. — Vettünk továbbá Buzárovits Gusztáv sztergomi könyvkiadótól egy „Kisebb utirajzok“ című füzetet, mely folytatását képezi a szerzőtől korábban e cím alatt megjelent munkának.

— Keresztényüldözés Kínában. A „Katholische Missionen“ című folyóirat azt az elszomorító hírt közli, hogy Kínában, Tonkingban és Kokhinkhában a keresztyének üldözéseknek vannak kitéve. Kínában a csunkini misszió tagjait meggyilkolták, a protestánsok lakásait és a katolikus misszió-állomást lerombolták, a városon kívül fekvő 16 keresztyén misszió-házat feldúlták és a keresztyén parasztok és földbirtokok házaikat megvetéseit felgyújtották. Kiangsi tartományban is nagy üldözéseknek vannak a keresztyének kitéve. Kelet-Tonkingból pedig Puginier lelkész azt sürgönyzi, hogy ott 700 keresztyént megölték, 30 falut felgyújtottak, 9000 keresztyén pedig nagy inséggel küzd.

— Az uralkodók koráról. Tudvalevő, hogy Vilmos császár korára nézve a legidősebb uralkodó, hogy azonban uralkodási éveire nézve csak a 17-ik, a mégsem annyira ismert dolog. A legrégebben uralkodik II. Pedro, Brazília császára, ki 55 év óta van a trónon, utána következik az angol királynő, ki a jövő év jun. 20-án fogja megülni 50 éves jubileumát. Korát tekintve, XIII. Leo a második sorban legidősebb uralkodó, ki azonban 13 évvel fiatalabb, mint Vilmos császár. A német-alföldi király és Schaumburg-Lippe uralkodója jövő évben, aegy másik uralkodó 1888-ban lesz 70 éves. Az uralkodók általában mind magas koru emberek. A 40 uralkodó közül csak négy fiatalabb 40 évesnél s az ez évben született XIII. Alfons spanyol király után, Miláu szerb király, ki 32 éves, a legfiatalabb uralkodó.

— Modern Böles Salamon. San-franciskói lapokban olvassuk e mulatságos esetet: Egy új békebíró valami bagatell tárgyaláson a következőkép szólott a tanácskozással végett visszavonuló esküdtekhez: Uraim! Hallották, hogy mit mondott az ügyész; ha hisznek neki, úgy bűnösnek kell vádlottat kimondani.

niok. De hallották azt is, a mit a védő mondott; ha ennek adnak hitelt, úgy nincs más hátra, mint hogy ártatlanságát mondják ki. Ha azonban valamiként én, egyiknek sem hisznek a kettő közül, no akkor... természetesen én sem tudnám, mit csináljanak a vádlottal. Az esküdtek a bíró instrukcióját híven követték és a következő Salamon végzést hozták: »Nem tartjuk bűnösnek vádlottat, de óva intjük, hogy ilyesmit többé el ne kövessen, mert akkor az államfogházba kellene őt küldenünk.«

Köszönetnyilvánítás.

A szülői és testvéri szívek fájdalomnak enyhítését célzó nemes törekvést tapasztaltam e nemes város és vidék tisztelt közönsége részéről az által, hogy néhai szeretett testvérem és üzlettársam Wertán Gyulának folyó hó 20-án történt végtisztessége alkalmával kiváló mérvben vett részt. Fogadja a t. közönség, valamint a testületileg megjelent kereskedő iffuság részvételeért magam, valamint mélyen sujtott édes anyám és testvéreim részéről a nyilvánosság terén is kifejezett halás köszönetemet.

Kézdi-Vásárhely, 1886. decz. 24.

Wertán Venczel.

Közzgazdaság.

A fa törzsének vastagítása. A gyümölcs-tenyésztőket nem kissé érdekelheti az a kérdés, hogy rövid idő alatt vastag és erős törzsű gyümölcsfáknak jussanak birtokába. A mód, mely által ez elérhető, régóta ismeretes, de kevés kertész által gyakoroltatik. Szembetűnőleg megerősödnek pedig a gyümölcsfák őszi, ha azok gyöngye törzsének héja hosszabemetszés által mintegy megnyitatik. Ezen eljárást a kertészek köpölözésnek nevezik, és akkép történik, hogy a törzs keleti és nyugati felén a fahéját úgy hasítják be a kés hegyével, hogy a hárs sértetlenül maradjon, vagyis csak a külső héj metszetik át a koronától kezdve egészen a föld színéig. Ezen eljárást a légymagnaknál tavasszal, a csontárok- és héjáróknál ellenben június hó második felében ajánlatos eszközölni.

A földi-eper művelése. A tapasztalat meg-tanított rá, hogy a növények kapálását elővigyázattal eszközöljük, ha csak az eredményt nem akarjuk lényegesen kockáztatni. A gyökerek ugyanis nagyon csekély mélységben fekszenek a föld felszínénél, azoknak minden zavarása káros hatást gyakorol a növény fejlődésére. Tapasztalt termelők ugyanazért a kapálást termékeny föld vagy aprózott szemeknek a növények közt való feltöltésével helyettesítik. Ez legjobban eszközölhető őszi, de szükség esetén koratavasszal is megtörténhetik. Ezen eljárásnak hatása kedvező és nagyban elősegíti a termés szaporodását. A kapálásnak fennfirt módon való helyettesítése más növények termelésénél is nagy előnnyel bír kivált olyan talajoknál, ahol a talaj alig egy tenyér mélységig termőképes vagy azon alul sikló rétegek vannak.

Felelős szerkesztők:
Ifj. Dobay János. Sprenoz György.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

A közzvény és csúsz ellen ajánlott számos háziszeret között még is csak a valódi Horgony-Pain-Expeller a leghatásosabb és legjobb. Ez nem titkos-szer, hanem egy teljesen megbízható, orvosilag kipróbált készítmény, mely minden betegnek teljes megn,ugvással ajánlható. Hogy a Pain-Expeller teljes bizalmat érdemel, legjobban kitűnik abból, hogy sok beteg, a ki nagy garra földesért más gyógyszerket próbált meg, megint csak a rég jónak bizonyult Pain-Expellerhez tért vissza. Epen az összehasonlítás által győződtek meg arról, hogy úgy a csúszos fájalmak, tag-szakadások stb., mint a fő-, fog- és hátfájás, oldányallások stb. a Pain-Expellerrel készült bedörzsölések által leggyorsabban szüntethetők meg. A 40 kros, 70 kros és 120 olos ár a szegényebbeknek is hozzáférhetővé teszi, míg másrészt a számos siker a földi kezeseid, hogy a pénz nincs kidobva. A káros utánzatoktól azonban óvakodni kell, s csak a „horgony“-jellet ellátott Pain-Expeller fogadjuk el mint valódit. Központi-raktár: Gyógyszertár az arany országhoz Prágában, Niklas-platz 7. Kapható a legtöbb nyógy-szertárban.

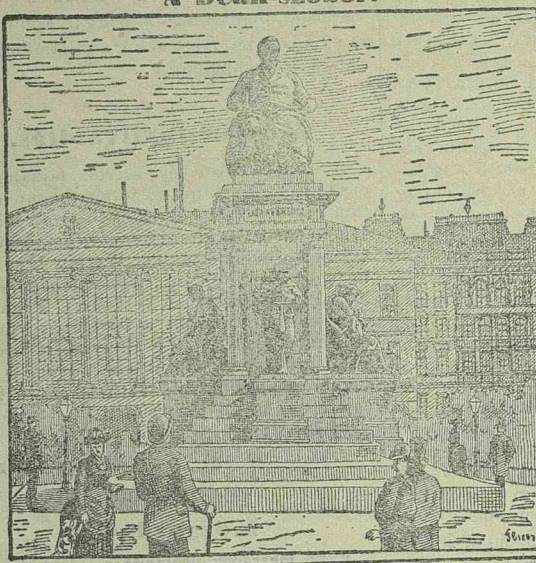
*) Kaphatók: Kézdi-Vásárhelyt Szabó Albert-nél, Kovásznán Gross C. gyógytárában. Forrást: Török Józsefnél Budapesten.

2. évfolyam 1886. 243. szám. Szombat, november 28.

BUDAPESTI UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

A Deák-szobor.



Tudnivalók:
 Budapesti Ujság: 2. évfolyam, 243. szám, 1886. november 28. Szombat.
 Ár: 100 kr. félévre 500 kr., egész évre 1000 kr.
 Kiosztók: Budapest, V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Debrecen: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Pécs: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Szeged: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Győr: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Sopron: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Zalaegerszeg: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Veszprém: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Balassagyőr: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Kaposvár: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Tapolca: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Szigetmonostor: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Gyula: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Hévíz: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Balatonudvari: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Balatonszentgyörgy: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Balatonszemes: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Balatonszőlő: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Balatonszentiván: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Balatonszentmiklós: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Balatonszentpál: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Balatonszentgyörgy: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Balatonszentmiklós: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Balatonszentpál: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

BUDAPESTI UJSÁG

képes politikai napilapra.

A „Budapesti Ujság”, melynek jelszava: „Mindent a népett!” demokratikus irányja, feltékenyen őrzött független politikai magatartása, gyors és hű hazai és külföldi tudósításai, kitünő írók tollából eredő vezér- és tárcacikkei, egyszerre megjelenő

2-3 érdekfeszítő regényei,
 szellemes apróságai.

„CSIRIZ” című vasárnapi humorisztikus melléklete és a közönség számára díjtalanul nyitva álló

„INGYEN POSTA” rovata által oly közkedveltségűvé vált a fővárosban általában, valamint a vidéken, különösen hivatalnokok, gazdák, lelkészek, tanítók, kereskedők, iparosok, egy szóval a polgári intelligencia zömét képező minden osztályánál, hogy ma már Magyarország legelterjedtebb és legolvasottabb lapja.

A BUDAPESTI UJSÁG

Magyarország legolvasottabb lapja.

Előfizetési árak vidékre:

Egy hóra	— 100 kr.	Félévre	500 kr.
Negyedévre	200 kr.	Egész évre	1000 kr.

A BUDAPESTI UJSÁG kiadóhivatala
 (Budapest, VI., Andrássy-út 12.)

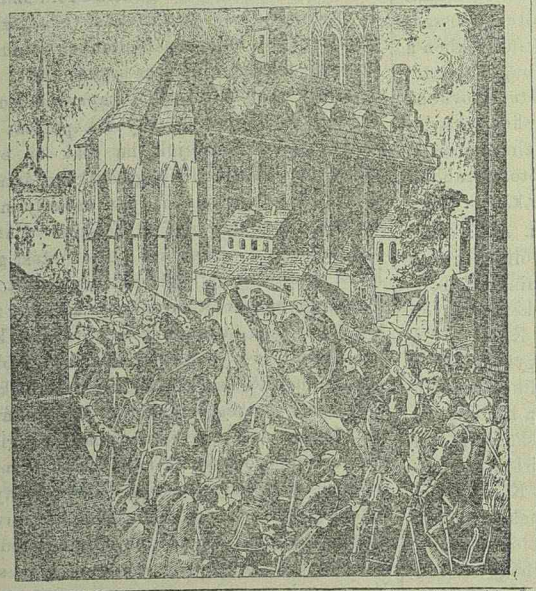
Mutatványszámok kívánságra ingyen küldetnek.

243. szám. Szombat, november 28.

BUDAPEST

KÉPES POLITIKAI NAPILAP.

Képek a budavari ünnepélyekhez.
 Budapesti visszavétele 1886. szeptember 2-án.



Tudnivalók:
 Budapesti Ujság: 2. évfolyam, 243. szám, 1886. november 28. Szombat.
 Ár: 100 kr. félévre 500 kr., egész évre 1000 kr.
 Kiosztók: Budapest, V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Debrecen: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Pécs: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Szeged: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Győr: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Sopron: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Zalaegerszeg: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Veszprém: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Balassagyőr: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Kaposvár: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Tapolca: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Szigetmonostor: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Gyula: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Hévíz: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Balatonudvari: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Balatonszentgyörgy: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Balatonszemes: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Balatonszőlő: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Balatonszentiván: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Balatonszentmiklós: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)
 Balatonszentpál: V. ker. Rákóczi út 12. sz. (Kézdiképfőld)

Megjelenik 25.000 példányban.

BUDAPEST

című képes politikai napilap XI. évfolyamára

mint a legolvasottabb politikai napilapra. Jelszava:

„Népjölét és független Magyarország!”

s ezen irányánál fogva és a napi, hazai és külföldi eseményeket naponta ábrázoló képeivel fogva már is oly elterjedtségnek örvend, mint egy más magyar lap sem.

A »Budapest« nyíltan bevallott politikai irányának szilárd és következetes megtartása mellett, arra is kiváló gondot fordít, hogy közönségét szórakoztató olvasmányokkal ellássa.

Folyvást két három regényi közül egyszerre!

tárczarovatában pedig naponként váltakoznak az érdekes apróbb közlemények. Cikkek képviselők tollából. Vidéki és külföldi tudósításaink a legmegbízhatóbb forrásokból merítvük. Vasárnaponként „Uj Budapest” cím alatt humorisztikus mellékletet csatol a főlaphoz, külön humorisztikus képekkel. — Ezenkívül torpedók (adomák), karcolatok stb. teszik tartalmát élénké és változatosá, mely 12-13 oldal terjedéssel bír. Keptalanainak megfelelő jutalom könyveket, kapnak. — A »Budapest« nem hűsíti semmit hosszú porázra, de azért épp úgy benne van minden, mint bármelyik nagy lapban. Éppen azért különösen lelkészek, tanítók, gazdák, iparosok, kereskedők, stb. szóval azok, kik bokrós napi teendőik mellett nem érnek rá sokat olvasni, amde azért minden bel- és külföldi eseményről hű és gyors értesülést óhajtanak: a »Budapest«-ben a legalkalmasabb s a legolvasottabb napilapot kapják.

Előfizetési árak:

Egész évre 12 frt, félévre 6 frt, negyedévre 3 frt, egy hóra 1 frt.

Az előfizetési pénz a »Budapest« kiadóhivatalához (Budapest, IV., Sarkan-
 yos-utca 3. sz. a.) intézendők.

A »BUDAPEST« kiadóhivatala.

Mutatványszámok bárkinek ingyen küldetnek.

Az 5 milliónyi teljesen befizetett részvénytőkével
1881-ben Bécsben alakult s az osztrák koronaországokban
 ez idő óta működő és jó hírnévnek örvendő

„Bécsi biztosító-társaság”
 és
 „Bécsi élet- és járad. biztosító-intézet”
 magyarországi fiók-igazgatóságának hivatalos helyisége
 Budapesten, Erzsébet tér 7. sz. II. emelet

berendeztetvén, van szerencsénk ezennel a t. közönség tudomá-
 sára hozni, miszerint úgy tűz-, jég- és szállítványi tüzetágban szoká-
 sos biztosításokat, valamint élet- és járadék biztosításokat a lehető leg-
 előnyösebb feltételek mellett elfogadunk, s a mennyiben netalán kár
 esetén azoknak gyors, pontos és igazságos rendezését tűzzük ki egy-
 feladatunkul, reméljük, hogy a biztosító közönség teljes bizalommal
 forduland hozzánk és keresi föl társaságunkat.

Budapest, 1886. december hóban.

Tisza László,
 igazgató.

Ágoston József,
 vezérigazgató.

Legolvasottabb fűszer-forrás!

CSISZÁR PÁL

fűszer-, liszt-, csemege-, bor-, festék- és gyarmat-
 áru-kereskedő
 Kézdi-Vásárhelytől

különösen ajánlja a nagyérdemű közönségnek aradi gőz- és
 hengeralmi lisztjeit, ehhez valódi Schwindt-féle szesz-élesztőjét;
 valódi tisztított amerikai petróleumát, a mely tisztán világít
 és szagtalanul ég;
 ugyancsak valódi Ananas-, Jamaica- és Cuba-rumokat, ehhez
 valódi finom orosz thea-füveket;
 továbbá bel- és külföldi liqueurjeit, szalon- és csemege-
 ozukorkákat, karácsonyfákat díszítéshez, és mindenféle fűszerne-
 müt a legjutányosabb árakban.

Pontos kiszolgálás!!

Aradi gőz- és hengeralmi lisztár! Valódi tisztított amerikai petróleum!

HIRDETÉSEK FELVÉTELEK

„SZÉKEL-FÖLD” kiadóhivatalában

Kézdi-Vásárhelytől